

Virheellisten tietojen antaminen toiselle viranomaiselle ja kaupunkilaiselle

KANTELU

Kantelija on arvostellut oikeuskanslerille 2.9.2021 osoittamassaan kantelussa Ikaalisten kaupungin ja Pirkanmaan ELY-keskuksen menettelyä vieraslajin torjuntaan liittyvässä asiassa.

Kantelija oli ilmoittanut 31.7.2021 sähköpostitse kaupungille ja ELY-keskukselle kaupungin maalla olleesta komealupiiniesiintymästä.

Kaupungin ympäristönsuojelusihteri oli ilmoittanut kantelijalle 3.8.2021, että alue tullaan niittämään. ELY-keskuksen ympäristöasiantuntija oli 17.8.2021 välittänyt kantelijalle kaupungin puistotyönjohtajalta saamansa tiedon, jonka mukaan niitto oli kesällä 2021 jäänyt tekemättä, mutta voitaisiin vielä tehdä. Lisäksi ELY-keskuksen ympäristöasiantuntija oli 19.8.2021 välittänyt kantelijalle kaupungin ympäristönsuojelusihteriltä samana päivänä saamansa tiedon, jonka mukaan esiintymä oli nyt niitetty. Tämä ei kantelun mukaan kuitenkaan pitänyt paikkansa.

SELVITYS JA VASTINE

Pirkanmaan ELY-keskus on toimittanut 8.12.2021 päivätyn lausunnon ja Ikaalisten kaupungilta asiasta hankkimansa selvityksen.

Kantelija on 14.1.2022 antanut selvityksestä ja lausunnosta vastineen. Kantelija on todennut siinä, että myöskään selvitykseen sisältynyt Ikaalisten kaupungin ympäristönsuojelusihterin

ELY-keskukselle 7.10.2021 lähettämä ilmoitus, jonka mukaan alue oli nyt niitetty, ei vastannut todellisuutta.

Ikaalisten kaupunki on antanut asiasta 5.4.2023 päivätyn selvityksen, joka toimitetaan kantelijalle tämän ratkaisun ohessa tiedoksi.

RATKAISU

Tapahtumista saatu selvitys

Pirkanmaan ELY-keskuksen lausunnon mukaan sen lakimies oli ELY-keskuksen saatua 31.7.2021 kantelijan ilmoituksen komealupiiniesiintymästä Ikaalisten kaupungin maalla tiedustellut asian tilannetta sähköpostitse kaupungin puistotyönjohtajalta. Puistotyönjohtaja oli 17.8.2021 vastannut lakimiehelle, että niitto oli kesällä 2021 jäänyt tekemättä, mutta se voitaisiin vielä tehdä. ELY-keskuksen lakimies oli välittänyt vastauksen kantelijalle.

ELY-keskuksen ympäristöasiantuntija oli kerrotun jälkeen 19.8.2021 keskustellut kaupungin ympäristönsuojelusihteerin kanssa asiasta puhelimitse. Ympäristönsuojelusihteerin oli ilmoittanut, että esiintymä oli niitetty, että jatkossa esiintymä olisi toimenpidelistalla vuosittain ja että niitto suoritettaisiin ennen siementen valmistumista. ELY-keskuksen ympäristöasiantuntija oli lähettänyt kantelijalle samana päivänä sähköpostiviestin, jossa oli kerrottu mainitut Ikaalisten kaupungilta saadut tiedot. Tieto esiintymän niittämisestä ei kantelun mukaan kuitenkaan pitänyt paikkansa.

Ikaalisten kaupungin ympäristönsuojelusihteerin on ELY-keskukselle 5.10.2021 antamassaan selvityksessä kertonut, että hän oli saatuaan kantelijalta 31.7.2021 lupiiniesiintymää koskeneen ilmoituksen käynyt paikalla yhdessä puistotyönjohtajan kanssa. He olivat havainneet kohteessa lupiinikasvustoa. Puistotyönjohtaja oli luvannut ottaa niittämisestä yhteyttä kunnostustöitä tekevään yrittäjään, joka ei kuitenkaan ollut ehtinyt niittää kasvustoa. Ympäristönsuojelusihteerin oli vielä 7.10.2021 täydentänyt ELY-keskukselle selvitystään ilmoituksella, että puistotyönjohtajan hänelle antaman tiedon mukaan alue oli nyt niitetty. Tieto oli kantelijan vastineessaan ilmoittaman mukaan ollut virheellinen.

Ympäristönsuojelusihteerin asiasta oikeuskanslerinvirastoon 6.4.2023 toimittaman selvityksen mukaan hän oli ELY-keskukselle ilmoittamallaan tavalla käynyt nyt jo eläköityneen puistotyönjohtajan kanssa heinä-elokuun vaihteessa 2021 kyseisessä kohteessa. He olivat havainneet jonkin verran lupiinikasvustoa osalla aluetta. Puistotyönjohtaja otti selvityksen mukaan niittämisestä yhteyttä kunnostustöitä tekevään urakoitsijaan, joka lupasi hoitaa asian.

Ympäristönsuojelusihteri ja puistotyönjohtaja olivat olettaneet, että niittäminen olisi tehty tuolloin sovitulla tavalla, minkä vuoksi ympäristönsuojelusihteri oli antanut puhelinkeskustelussa 19.8.2021 ELY-keskuksen edustajalle virheellisen tiedon, että alue olisi niitetty. Muiden kiireellisempien työtehtävien takia urakoitsija ei kuitenkaan ollut ehtinyt tuolloin niittää aluetta. Ympäristönsuojelusihterin selvityksen mukaan puistotyönjohtaja oli myöhemmin 7.10.2021 ilmoittanut hänelle alueen niiton tulleen suoritetuksi. Ympäristönsuojelusihteri on todennut, että koska niitto oli vähäinen toimenpide, ei puistotyönjohtaja ilmeisesti ollut käynyt tarkastamassa työn suorittamista.

Arviointi

Hyvän hallinnon takeet turvataan perustuslain 21 §:n oikeusturvasäännöksen mukaan lailla.

Hallintolain (434/2003) 7 §:ssä säädetään palveluperiaatteesta ja palvelun asianmukaisuudesta. Pykälän 1 momentin mukaan asiointi ja asian käsittely viranomaisessa on pyrittävä järjestämään siten, että hallinnossa asioiva saa asianmukaisesti hallinnon palveluita ja viranomainen voi suorittaa tehtävänsä tuloksellisesti.

Lähtökohtana kaikessa viranomaistoiminnassa ja hyvässä hallinnossa on pidettävä toiminnan asianmukaisuutta, johon voidaan lukea luotettavuus, laadukkuus, puolueettomuus ja avoimuus. Viranomaisen toiminnan tulee olla objektiivista ja uskottavaa. Hallinnon oikeusperiaatteista säädetään hallintolain 6 §:ssä.

Hallintolain 10 §:n 1 momentin mukaan viranomaisen on toimivaltansa rajoissa ja asian vaatimassa laajuudessa avustettava toista viranomaista tämän pyynnöstä hallintotehtävän hoitamisessa sekä muutoinkin pyrittävä edistämään viranomaisten välistä yhteistyötä.

Kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain (304/2003) 17 §:n mukaan viranhaltijan on suoritettava virkasuhteeseen kuuluvat tehtävät asianmukaisesti ja viivytyksettä.

Asiassa on ilmennyt, että kantelijalle on kahdesti, 19.8.2021 ja 7.10.2021, ilmoitettu ELY-keskuksesta sittemmin virheelliseksi osoittautunut tieto lupiiniesiintymän niittämisestä. Paikkansa pitämätön tieto alueen niittämisestä on saadun selvityksen mukaan peräisin kaupungin syksyllä 2021 eläköityneeltä puistotyönjohtajalta, jota ei ole kantelun johdosta kuultu. Häneltä saadut tiedot on välittänyt eteenpäin kaupungin ympäristönsuojelusihteri. Selvityksistä ei ilmene tarkempaa tietoa siitä, mihin tietoihin puistotyönjohtaja on omat tietonsa perustanut, enkä pidä tarkoituksenmukaisena enää hankkia hänen selvitystään asiasta.

Totean, että vastuu alueen niittämistä koskevien tietojen oikeellisuudesta on ollut Ikaalisten kaupungilla. Kaupungin ympäristönsuojelusihterin olisi tullut pyrkiä varmistumaan saamansa

tiedon paikkansa pitävyydestä viimeistään siinä vaiheessa, kun hän on ollut toistamiseen ilmoittamassa ELY-keskukselle lupiinien niittämisestä. Tällöin ympäristönsuojelusihteerin tiedossa on jo ELY-keskuksen ilmoittamana ollut, ettei hänelle aiemmin annettu tieto niittämisestä ollut vastannut todellisuutta. Kantelijalle kahteen kertaan välitettyjen virheellisiksi osoittautuneiden tietojen antaminen ei ole antanut asianmukaista ja uskottavaa kuvaa kaupungin toiminnasta.

ELY-keskus on näkemykseni mukaan voinut valvontaviranomaisena lähtökohtaisesti luottaa kaupungilta saamiensa tietojen todenmukaisuuteen.

Johtopäätökset ja toimenpiteet

Niittotyön tekemisestä kahteen kertaan tapahtunut virheellisiksi osoittautuneiden tietojen antaminen ei ole antanut asianmukaista ja uskottavaa kuvaa kaupungin toiminnasta. Kaupungin ympäristönsuojelusihteerin olisi tullut pyrkiä varmistumaan puistotyönjohtajalta saamiensa tietojen paikkansa pitävyydestä viimeistään siinä vaiheessa, kun hän on toistamiseen ollut ilmoittamassa ELY-keskukselle alueen niittämisestä ja hänen tiedossaan on ollut, ettei hänelle aiemmin annettu tieto ollut vastannut todellisuutta.

Saatan edellä esittämäni näkemyksen Ikaalisten kaupungin tietoon.

Asiassa ei ole tullut ilmi muutoin mitään sellaista, mikä antaisi aihetta toimenpiteisiini.

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti.

Apulaisoikeuskanslerin sijainen

Petri Martikainen

Vanhempi oikeuskanslerinsihteerini

Anu Rätty